

MIKKELIN HIIPPAKUNNAN PIISPA

Mikkeli 7.1.2021

Hyvät kirkkoherrat

Koronavirusepidemian vuoksi Etelä-Suomen ja Itä-Suomen aluehallintovirastot ovat jatkaneet yleisötilaisuuksia ja yleisiä kokouksia koskevia rajoituksia. Mikkelin hiippakunnassa tilanne on seuraava:

- Kymenlaakson sairaanhoitopiirin alue on edelleen koronaepidemian leviämisvaiheessa. Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätösten mukaan kaikki yli 10 hengen yleisötilaisuudet ja yleiset kokoukset sisä- ja ulkotiloissa on kielletty sairaanhoitopiirin alueella. Etelä-Suomen aluehallintovirasto jatkaa tämän vuoksi alueiden yleisötilaisuuksia ja yleisiä kokouksia koskevia rajoituksia 10.1.2021 asti. Kaikkia kokoontumisia on syytä välttää aina kun se on mahdollista. [Tiedote - Aluehallintovirasto \(avi.fi\)](#)
- Etelä-Suomen aluehallintovirasto kieltää Päijät-Hämeen alueella kaikki sisä- ja ulkotiloissa järjestettävät yleisötilaisuudet ja yleiset kokoukset, joihin osallistuu yli 10 henkilöä. Määräys on voimassa 25.1.2021 saakka. Kaikkia kokoontumisia on syytä välttää aina kun se on mahdollista. [Tiedote - Aluehallintovirasto \(avi.fi\)](#)
- Etelä-Karjalaa koskien Etelä-Suomen aluehallintovirasto on tehnyt päätöksen, jonka mukaan kaikki yli 20 hengen yleisötilaisuudet ja yleiset kokoukset sisä- ja ulkotiloissa on kielletty Etelä-Karjalan sairaanhoitopiirin alueella 1.1. - 31.1.2021 välisenä aikana. [Tiedote - Aluehallintovirasto \(avi.fi\)](#)
- Etelä-Savoa koskien Itä-Suomen aluehallintovirasto kieltää kaikki sisä- ja ulkotiloissa järjestettävät yleisötilaisuudet ja yleiset kokoukset, joihin osallistuu yli 20 henkilöä. Määräys on voimassa 22.1.2021 saakka. [Tiedote - Aluehallintovirasto \(avi.fi\)](#)

Seurakuntien tulee noudattaa alueensa aluehallintoviraston päätöstä. Lisäksi on huomattava, että Kymenlaakson sosiaali- ja terveystieteiden kuntayhtymä (Kymsote), Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymä (PHHYKY/ Päijät-Sote), Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystieteiden kuntayhtymä (Eksote), Etelä-Savon sosiaali- ja terveystieteiden kuntayhtymä (Essote) ja Itä-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä (Sosteri) sekä kaupungit ja kunnat saattavat antaa aluettaan koskevia määräyksiä ja suosituksia. Siksi viranomaisohjeistusta on syytä edelleen seurata aktiivisesti. Seurakunnan ei ole omilla päätöksillään syytä rajoittaa toimintaansa enempää kuin mikä on viranomaisohjeiden valossa välttämätöntä.

Seurakunnista saatujen tilannekuvaraporttien perusteella käy ilmi, että pitkittynyt koronavirusepidemia haastaa seurakuntia monella tavalla. Tässä kirjeessä tuodaan esille raporteista nousseita kysymyksiä.

1. Johtamisen selkeys ja paikallinen viranomaisyhteistyö

Sekä työyhteisön että seurakunnan paikallisyhteisön johtaminen edellyttää selkeyttä ja jatkuvaa muutosjohtamista. Eri tilanteissa sovellettavien ohjeiden perusteet on esitettävä työntekijöille, yhteistyökumppaneille ja seurakuntalaisille.

Kirkon työ jatkuu perustehtävän mukaisesti poikkeuksellisissa olosuhteissakin. Selkeintä on sitoutua paikallisiin moniammatillisiin viranomaisyhteistyön sopimuksiin. Silloin mahdollinen pelko tai väsymys ei pääse ohjaamaan toimintaa.

Koronaepidemiolla on laajat vaikutukset, joten toimintaa tulee tarkastella myös siitä näkökulmasta, tehdäänkö ennakoivia vai korjaavia toimia ja ovatko päätökset oikea-aikaisia.

2. Jumalanpalvelukset

Jumalanpalvelusten ja kirkollisten toimitusten jatkuminen on turvattava kaikissa olosuhteissa. Kirkkolain 4 luvun 1 §:n mukaan ne kuuluvat seurakunnan lakisääteisiin tehtäviin. Luonnollisesti turvaetäisyyksiä ja hygieniaohteita on noudatettava.

Jumalanpalvelukset striimataan ainakin niin kauan, kunnes kokoontumisraja jumalanpalvelukseen on palannut 50 henkilöön.

Jumalanpalvelusten ja kirkkotilassa tapahtuvien kirkollisten toimitusten osallistujamäärässä noudatetaan aluehallintoviraston ja sosiaali- ja terveystieteiden ohjeistusta yleisötilaisuuksista.

Toimituksen jälkeen järjestettävät juhlat – kuten kastejuhlat, häjäjuhlat sekä muistotilaisuudet – samoin kuin kodeissa tai muissa yksityistiloissa toteutettavat kirkolliset toimitukset ovat yksityistilaisuuksia, joissa noudatetaan niistä annettuja ohjeita.

Kirkkojen auki pitäminen sunnuntaisin ja mahdollisuus tavata pappi tai seurakunnan muu työntekijä on edelleen kannatettavaa.

3. Lasten ja nuorten toiminta

Seurakunnissa tulee noudattaa alueellisia ohjeistuksia lasten ja nuorten toiminnan järjestämisestä. Lasten ja nuorten tilaisuuksilla on kokonaisvaltaiselle terveydelle merkittäviä vaikutuksia, joiden vuoksi lasten ja nuorten toiminnan jatkuminen on hyvä pyrkiä turvaamaan. Myös lasten ja nuorten toiminnassa on luonnollisesti otettava huomioon turvaetäisyydet ja hygieniakäytännöt.

Lasten ja nuorten kokoavan toiminnan ikärajoiksi on asetettu ohjeistuksissa toisinaan 12, 15, 16 tai 18 vuotta. Tarvitaankin sensitiivisyyttä, kun osa lapsista ja nuorista ei näissä

olosuhteissa voi osallistua kokoavaan toimintaan. Näiden lasten ja nuorten yhteyttä seurakuntaan tulee vahvistaa muilla keinoin.

Seurakuntien moniammatillinen tiimi voi löytää keinoja diakoniseen palveluun, jotta osallisuutta voidaan vahvistaa. Arkiapu tukee perheiden hyvinvointia. Olisiko tässä mahdollisuus niille työntekijöille, joiden työpanosta ei tarvita rajoitusten vuoksi kokoavaan toimintaan tai joiden työmäärä on muuten epidemian vuoksi vähentynyt?

4. Rippikoulut

Vuoden 2021 rippikoulujen osalta tulee huolehtia siitä, että rippikoulujen tosiasiallinen kesto ja toteutus on rippikoulusuunnitelman mukainen.

Mikäli vuodelta 2020 viivästyneet rippikoulujaksot ja konfirmaatiot jaksottuvat samaan aikaan vuoden 2021 rippikoulujen kanssa, onnistuneen ja tasapuolisen rippikoulukokemuksen mahdollistamiseen on kiinnitettävä erityistä huomiota.

5. Työyhteisöt

Tilannekuvaraporttien perusteella seurakuntien työyhteisöistä nousee monia kysymyksiä, joihin tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Uusien työntekijöiden perehdyttäminen toteutetaan hyvin ja seurakuntien perehdyttämiskäytännöt päivitetään tarvittaessa.

Osassa seurakuntia uhka lomautuksista on kasvanut taloustilanteen kiristyessä ja työtehtävien muutoksen vuoksi. Toisaalta osa työntekijöistä on kuormittunut tai väsynyt.

Työnjakoon, palautumiseen ja johtamiseen on syytä kiinnittää erityistä huomiota. Samalla on tarpeen huolehtia esimiesten – myös teidän kirkkoherrojen – jaksamisesta.

6. Osaamisen vahvistaminen ja taitojen käyttö

Seurakunnissa etsitään myös uusia työtapoja ja koulutetaan työyhteisöjen jäseniä esimerkiksi striimaukseen, sosiaaliseen mediaan ja viestintään, sekä tartutaan keskeneräisiin kehittämissuhteisiin ja seurakuntalaisten tavoittamiseen. Tämä on kannatettavaa.

Striimaustekniikan ja verkkopedagogiikan käytössä seurakuntia rohkaistaan tekemään pitkän tähtäimen ratkaisuja ja kouluttamaan lisää osaajia nyt, kun muu toiminta on pitkälti tauolla. Seurakuntalaisten osaamista on viisasta hyödyntää.

7. Seurakunnan muu toiminta

Valtakunnallisessa ohjeistuksessa kehoitetaan käyttämään harkintaa kaikkiin tilaisuuksiin osallistumisessa. Aluehallintoviraston ohjeistus ei kuitenkaan edellytä seurakunnan toiminnan täydellistä keskeyttämistä, mikäli kokoontumisrajoitusta, turvaetäisyyksiä ja hygieniakäytäntöjä kyetään noudattamaan.

8. Hiippakunnallinen kirkkoherrojen palaute- ja ideointineuvottelu

Pienet seurakunnat ovat hyötäneet suurempien seurakuntien ja seurakuntayhtymien valmistelusta linjauksista. Joulun aikaan valmistauduttaessa seurakunnissa syntyi hyviä käytäntöjä, joita voidaan hyödyntää myös kevättalvella koronaepidemian jatkuessa. Pian joudutaan valmistautumaan paastonaikaan ja pääsiäiseen.

Kirkkoherrojen palaute- ja ideointineuvottelu järjestetään Teams-neuvotteluna maanantaina 18.1.2021 klo 15–16. Saatte lähiaikoina kutsulinkin neuvotteluun. Aiempaan tapaan neuvottelusta tehdään muistio, joka lähetetään kaikille kirkkoherroille, myös niille, jotka eivät pysty osallistumaan neuvotteluun.

9. Rokotekeskustelu

Julkisuudessa on keskusteltu paljon koronarokotteista. Keskusteluun liittyy myös näkemyksiä rokote-epäröinnistä ja -vastaisuudesta. Rokotteita vastustetaan myös uskonnollisista syistä.

Joulukuussa lähetin hiippakuntamme alueen medioille vapaasti julkaistavaksi tämän kirjeen lopussa olevan kirjoitukseni ”Rippikoulun käynyt ja rokotettu”. Se on myös teidän käytettävissä.

* * *

Loppiaisen vanha nimi on teofania ja epifania. Nimet kertovat, että loppiaisen viestinä on sanoma Jumalan ilmestymisestä, Jumalan valosta. Pitkän ja pimeän koronatalven keskellä loppiaisen on toivon merkki. Valon määrä lisääntyy, huomaamme sen päivä päivältä.

Jeesus sanoo: ”Minä olen maailman valo. Se, joka seuraa minua, ei kulje pimeässä, vaan hänellä on elämän valo.” (Joh. 8:12).

Iloa, valoa ja toivoa rukoillen ja toivottaen

Seppo Häkkinen

Rippikoulun käynyt ja rokotettu

Viime viikkoina on keskusteltu vilkkaasti koronarokotuksista niin perhepiirissä, työpaikoilla kuin julkisuudessakin. Suomalaisista 64 prosenttia ottaisi koronarokotteen, jos se tulee saataville ja sitä suositellaan, 20 prosenttia ei ottaisi rokotetta ja 16 prosenttia ei osaa sanoa, miten toimisi.

Keskustelu on tuonut esille jälleen myös rokote-epäröinnin ja -vastaisuuden. Yleisin syy kielteisiin asenteisiin on huoli rokotteiden turvallisuudesta. Muita syitä ovat muun muassa yksilöiden itsemääräämisoikeuden rajoittamiseen tai salaliittoteorioihin liittyvät erilaiset uskomukset sekä yksinkertaisesti tiedon puute.

Rokotteita on aina vastustettu myös uskonnollisista syistä. Tämä tulee esille ajankohtaisessa koronarokotekeskustelussa.

Esimerkiksi Ylen MOT-ohjelmassa ja sosiaalisessa mediassa on esitetty Raamatun tulkintoja rokotteessa olevista mikrosiruista ja myrkyistä. Rokote on nähty Ilmestyskirjan mainitsemana pedon merkinä. Kristinuskon nimissä väitetään koronarokotteessa pistettävän ihmisiin lääke-myrkkyä, jolla eksytetään kaikkia kansoja.

Koronarokotusten vastustaminen kristinuskoon tai Raamattuun vedoten on epätervettä uskonnollisuutta ja virheellistä raamatuntulkintaa. Kristityn tehtävä on suojella elämää. Vastuullisuuteen kuuluu huolen kantaminen lähimmäisen terveydestä, jota rokotuksen ottaminen auttaa. Samalla tulee edistäneeksi omaa turvallisuuttaan ja hyvinvointiaan.

Raamattu opettaa raittiiseen kristillisyyteen. Lähimmäisenrakkaus ja siitä ammentava eettinen toiminta rohkaisee keskinäiseen huolenpitoon ja etenkin kaikkein heikoimmassa asemassa olevista huolehtimiseen ja maailmanlaajaan vastuuseen.

Jumala on antanut ihmiselle järjen ja ymmärryksen. Ihmisen kutsumus on käyttää niitä elämän hyväksi. Niiden hedelmiin kuuluvat myös nykyaikainen lääketiede ja farmasia, joiden saavutuksia ovat rokotteet.

Maastamme on onnistuttu hävittämään monia vaarallisia tartuntatauteja. Suomessa on yleisesti ottaen hyvä luottamus rokotteita ja rokottamista kohtaan. Jotta se säilyisi korkealla, myös kriittisyys rokotteita kohtaan on kuultava. Ihmisten huolia tai kysymyksiä ei pidä vähätellä. Niitä pitää kuunnella, niihin pitää vastata ja jakaa oikeaa tietoa.

Monen suomalaisen henkilöpapereissa luki viime vuosisadan alkupuolella: ”Rippikoulun käynyt ja rokotettu”. Se tarkoitti, että asianomainen oli saanut suojan isorokkoa vastaan, osasi lukea ja tunti kristinuskon perusasiat. Ne tukivat kunnan kansalaisuutta, jossa ei ollut vain vapauksia vaan myös vastuuta.

Rokotuksen avulla isorokko saatiin hävitettyä maailmasta. Kristityn vastuuta koronaviruspandemian taltuttamisessa osoittaa viranomaisten ohjeiden noudattaminen ja rokotteen ottaminen, kunhan sen aika on.

Seppo Häkkinen

Mikkelin hiippakunnan piispa